

Usmernenie pri podávaní žiadostí o sociálne štipendium

Sociálne štipendium sa posudzuje v zmysle zákona č. 131/ 2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŠ SR č. 102/2006 o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl a vyhlášky MŠ SR č. 396/2008 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška SR č. 102/2006 o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl.

Študent má právo požiadať referát sociálnych vecí o posúdenie návrhu na poberanie sociálneho štipendia. Žiadosť o priznanie sociálneho štipendia si treba vyzdvihnúť osobne na referáte sociálnych vecí Pedagogickej fakulty UK v Bratislave, II. poschodie, č. d. 115. K žiadosti o sociálne štipendium je potrebné priložiť nižšie uvedené potvrdenia.

Priznávanie sociálneho štipendia v praxi znamená, že ak rozhodujúci príjem spoločne posudzovaných osôb bude nižší ako hranica príjmu, ktorá sa odvodzuje zo súm životného minima.

Sumy životného minima platné od 1. júla 2023 – 30. júna 2024 *
[výška životného minima](#) sa upravuje každý rok k 1.7.

Jedna plnoletá osoba	268,88 €
Ďalšia plnoletá osoba(spoločne posudzovaná plnoletá fyzická osoba)	187,57 €
Jedno nezaopatrené dieťa	122,77 €

Nárok študenta na sociálne štipendium

Základnou podmienkou na podanie návrhu na sociálne štipendium je:

- **trvalý pobyt študenta na území SR, pričom nie je rozhodujúce štátne občianstvo študenta;**
- **prvé štúdium na vysokej škole v danom stupni štúdia. Ak študuje študent aj na inej vysokej škole, o sociálne štipendium môže požiadať len jednu z nich.**

Na sociálne štipendium nemá nárok študent :

- ktorý študuje študijný program prvého stupňa, ak už dosiahol vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa,
- ktorý už dosiahol vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- ktorému bolo poskytované sociálne štipendium v príslušnom roku štúdia alebo v jeho časti v študijnom programe príslušného stupňa vysokoškolského vzdelania; na účely tohto odseku sa prvé tri roky štúdia v študijných programoch podľa § 53 ods.3 zákona o VŠ považujú za štúdium v študijnom programe prvého stupňa a štvrtý a ďalšie roky štúdia za štúdium v študijnom programe druhého stupňa, pričom štvrtý rok štúdia v študijnom programe podľa § 53 ods. 3 zákona o VŠ je na účely tohto odseku považovaný za prvý rok štúdia v študijnom programe druhého stupňa a ďalšie roky štúdia primerane; doba, počas ktorej študent poberal v príslušnom roku štúdia sociálne štipendium, sa zaokrúhľuje na celé roky smerom nahor,
- ktorý príslušný študijný program študuje dlhšie ako je jeho štandardná dĺžka štúdia,
- ktorý študuje externou formou štúdia.

Vyplácanie sociálneho štipendia

Sociálne štipendium sa vypláca ako opakovaná mesačná finančná čiastka, vyplácaná počas jedného akademického roka od **1.9. do 30.6.** alebo jeho časti 5 mesiacov, najneskôr desiaty deň príslušného kalendárneho mesiaca na bankový účet vedený v Slovenskej republike, ktorého číslo uvedie študent v žiadosti o priznanie sociálneho štipendia.

Sociálne štipendium sa priznáva od prvého dňa kalendárneho mesiaca v akademickom roku, v ktorom bola žiadosť podaná, do konca mesiaca jún príslušného akademického roka. Študentovi, ktorý je nezaopatreným dieťaťom a je obojstranná sirota alebo je polosirota a od žijúceho rodiča má určené výživné alebo je nezaopatreným dieťaťom, ktoré do dosiahnutia plnoletosti bolo zverené do náhradnej starostlivosti štipendium aj za mesiace júl a august.

Lehota pre rozhodnutie

Podľa § 49 ods. 1 a 2 zákona č. 138/2004 o správnom konaní, správny orgán, t. j. vysoká škola rozhodne vo veci priznania sociálneho štipendia bezodkladne v prípade, že žiadateľ doložil všetky potrebné doklady. V ostatných prípadoch je vysoká škola povinná rozhodnúť do 30 dní od podania žiadosti; vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní.

Sociálne štipendia sa vyplácajú len študentom, ktorí majú právoplatné a vykonateľné rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia.

Rozhodnutie je právoplatné dňom jeho prevzatia žiadateľom.

Rozhodnutie je vykonateľné :

- dňom jeho prevzatia žiadateľom, ak žiadateľ rozhodnutie prevezme osobne a na jeho kópiu uvedie, že sa vzdáva nároku na odvolanie,
- po uplynutí lehoty na odvolanie, t. j. 15 dní od nasledujúceho dňa po dni, v ktorom si žiadateľ rozhodnutie prevzal, ak bolo rozhodnutie zaslané poštou a žiadateľ sa neodvolal,

Ak v priebehu akademického roka nastali v okruhu spoločne posudzovaných osôb skutočnosti majúce vplyv na priznanú výšku sociálneho štipendia, ako napr. ak niekto z okruhu spoločne posudzovaných osôb začne poberať starobný alebo invalidný dôchodok, prípadne sa zmení rozhodujúci príjem

spoločne posudzovaných osôb, zomrie rodič študenta a iné, môže študent požiadať o **prehodnotenie priznanej výšky sociálneho štipendia**, prostredníctvom žiadosti o prehodnotenie sociálneho štipendia, alebo môže študent požiadať o **priznanie sociálneho štipendia, ak v príslušnom akademickom roku o sociálne štipendium nežiadal.**

Žiadateľ, ktorý podá žiadosť o sociálne štipendium až v mesiaci január alebo neskôr, musí predložiť príjem spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúci kalendárny rok.

Zoznam príloh žiadateľa (študent)

- potvrdenie príslušného daňového úradu o podaní alebo nepodaní daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok 2022,
- poberateľ dôchodku (invalidného, sirotského) predloží rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku, doklad o výške poberaného dôchodku za predchádzajúci kalendárny rok resp. potvrdenie o výške dôchodku za predchádzajúci kalendárny mesiac, ak ho začal poberať v tomto alebo predchádzajúcom kalendárnom roku,
- žiadateľ, ktorý poberá sirotsky dôchodok predloží fotokópiu úmrtného listu rodiča/rodičov,

- potvrdenie vysokej školy o poberaní alebo nepoberaní sociálneho štipendia počas predchádzajúceho štúdia na inej vysokej škole v SR, ak študent absolvoval vysokoškolské štúdium,
- fotokópiu preukazu ZŤP. Pri podávaní žiadosti je nutné priniesť originál preukazu ZŤP k nahliadnutiu, alebo k žiadosti priložiť notársky overenú fotokópiu preukazu ZŤP,
- rozsudok vydaný Okresným súdom o určení vyživovacej povinnosti pre žiadateľa zo strany oboch rodičov.

Zoznam príloh spoločne posudzovaných osôb (rodič)

- výpis z daňového priznania a ročné zúčtovanie preddavkov na daň za predchádzajúci kalendárny rok,
- potvrdenie o poberaní/nepoberaní nemocenských dávok od zamestnávateľa aj potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za predchádzajúci kalendárny rok (v prípade PN prvých 10 dní vypláca zamestnávateľ, ďalšie dni Sociálna poisťovňa. Sociálna poisťovňa vypláca peňažné dávky za ošetrovanie člena rodiny),
- výpis Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dôchodkov za predchádzajúci kalendárny rok (starobný, invalidný, vdovský, sirotský, výsluhový dôchodok), ak bol dôchodok priznaný v predchádzajúcom kalendárnom roku treba predložiť aktuálny výmer o dôchodku,
- čestné vyhlásenie spoločne posudzovanej osoby, ktorá začala poberať dôchodok, materský alebo rodičovský príspevok v predchádzajúcom alebo aktuálnom kalendárnom roku a najmenej počas troch mesiacov pred posudzovaním nároku na sociálne štipendium nemala iné príjmy,
- potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dobe trvania evidencie v nezamestnanosti,
- potvrdenie Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok v nezamestnanosti za predchádzajúci kalendárny rok, ak v čase podania žiadosti o sociálne štipendium spoločne posudzovaná osoba poberá dávku v nezamestnanosti, treba predložiť potvrdenie o výške a období v ktorom bola dávka vyplácaná. Sociálne štipendium sa potom priznáva na 5 kalendárnych mesiacov. Po uplynutí tohto obdobia musí študent opätovne požiadať o sociálne štipendium, pričom musí predložiť príjmy svojich rodičov za predchádzajúci kalendárny rok,
- potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dávkach v hmotnej núdzi za predchádzajúci kalendárny rok, ak v čase podávania žiadosti o sociálne štipendium spoločne posudzovaná osoba poberá dávku v hmotnej núdzi, treba predložiť potvrdenie o dobe a výške poberania dávky v hmotnej núdzi v aktuálnom roku. Sociálne štipendium sa žiadateľovi priznáva na 5 mesiacov, pričom po uplynutí päť mesačného obdobia musí študent znovu podať žiadosť o sociálne štipendium predložením a zdokladovaním nového potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poberaní dávky v hmotnej núdzi,
- potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o výške príspevku za opatrovanie, pestúnskeho príspevku, materského alebo rodičovského príspevku za predchádzajúci /aktuálny kalendárny rok,
- právoplatný rozsudok o rozvode manželov a výške upravenej vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča, alebo právoplatný rozsudok o úprave práv a povinností voči nezaopatreným deťom. Ak je rozsudok starší ako 4 roky čestné vyhlásenie o aktuálnom stave plnenia vyživovacej povinnosti overené notárom v Eur- ak je suma ešte v Sk,

Zoznam príloh spoločne posudzovaných osôb (súrodenc)

- potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poberaní prídavku na dieťa za všetky nezaopatrené deti z okruhu spoločne posudzovaných osôb,
- aktuálne potvrdenie o návšteve školy (ZŠ, SŠ, VŠ) všetkých súrodencov, nie staršie ako 30 dní,
- fotokópiu rodného listu súrodenca, ak nenavštevuje školské zariadenie (MŠ),
- súrodenci žiadateľa starší ako 18 rokov, predložia potvrdenie daňového úradu o podaní, resp. nepodaní daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok,
- fotokópiu preukazu ZŤP od žiadateľa, alebo spoločne posudzovanej osoby,
- ak sa žiadateľ o sociálne štipendium stará o vlastné nezaopatrené dieťa, predloží rodný list dieťaťa a fotokópia rodného listu
- ak žiadateľ uzatvoril manželstvo, predloží sobášny list,
- doklad MÚ alebo OÚ o mieste bydliska žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb,
- iné prílohy podľa usmernenia pracovníčky sociálneho oddelenia

Predložené dokumenty musia byť originály, alebo overené kópie. Pedagogická fakulta UK v Bratislave umožňuje, aby originály porovnal s príslušnou kópiou priamo určený zamestnanec študijného oddelenia. Pedagogická fakulta UK si vyhradzuje právo na vyžiadanie ďalších dokumentov za účelom posúdenia nároku na sociálne štipendium podľa Vyhlášky MŠ SR č. 396/2008 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. MŠ SR č. 102/2006 Z.z. Žiadateľ je povinný referátu sociálnych vecí predložiť vyžiadané dokumenty v čase, ktorý mu vysoká škola určí, inak môže byť konanie o priznanie sociálneho štipendia prerušené alebo zastavené.

Prehľad väčšiny príjmov zohľadnených pri určovaní sociálneho štipendia

Rozhodujúci príjem

Podľa §2 ods. 1 vyhlášky 102/2006 Z. z. sa za rozhodujúci príjem považuje jedna dvanástina súčtu príjmov okruhu spoločne posudzovaných osôb (čl. 2 smernice) za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom sa posudzuje nárok na sociálne štipendium.

Za príjem pre účely sociálneho štipendia sa považuje :

a) príjmy, ktoré sú predmetom dane z príjmov (uvádzajú sa v daňovom priznaní) :

1. príjmy zo závislej činnosti (§ 5 daňového zákona),
2. príjmy z podnikania, či inej samostatne zárobkovej činnosti (§ 6 daňového zákona),
3. príjmy z kapitálového majetku (§ 7 daňového zákona),
4. ostatné príjmy (§ 8 daňového zákona).

b) príjmy, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov (§ 9 daňového zákona):

1. dary a dedičstvo,
2. príjmy z predaja nehnuteľnosti, ak daňový zákon ustanovuje, a nie sú predmetom dane z príjmov,
3. vreckové poskytnuté zamestnávateľom do výšky 40 % nároku na stravné,

4. náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej zákonom (ide najmä o vyslanie zamestnanca a jeho rodiny do zahraničia a pod.), sociálne dávky a štátne sociálne dávky, okrem uvedených v ďalšom odseku,
5. dôchodky a náhrady poskytované podľa osobitných zákonov (starobné dôchodky, invalidné dôchodky, vdovské a vdovecké dôchodky, sirotské dôchodky, sociálny dôchodok, výsluhové dôchodky, dávky v nezamestnanosti, nemocenské dávky...)
6. náhrada mzdy poskytovaná zamestnávateľom podľa osobitného predpisu, 7. výživné,
8. ďalšie.

c) príjmy, ktoré nie sú predmetom dane z príjmu:

1. podiel na zisku (dividenda) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva, učeného na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní alebo členom štatutárneho a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, aj keď sú zamestnancami tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva,
2. vyrovnávací podiel, podiel na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva a podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi okrem:
 - 2.1. podielu na výsledku podnikania vyplácaného tichému spoločníkovi verejnej obchodnej spoločnosti,
 - 2.2. podielu na zisku spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti,
 - 2.3. podielu spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti na likvidačnom zostatku pri likvidácii spoločnosti
 - 2.4. vyrovnávacieho podielu pri zániku účasti spoločníka vo verejnej obchodnej spoločnosti alebo pri zániku účasti komplementára v komanditnej spoločnosti; za obchodnú spoločnosť alebo družstvo sa považuje aj obdobná obchodná spoločnosť alebo družstvo so sídlom v zahraničí.

Za príjem pre účely sociálneho štipendia sa **nepovažuje**

1. prídavok na dieťa,
2. jednorazové štátne sociálne dávky, ako sú napríklad:
 1. príspevok na pohreb,
 2. príspevok pri narodení dieťaťa,
 3. príspevok rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá,
 4. jednorazový príspevok dieťaťu pri jeho zverení do náhradnej starostlivosti,
 5. jednorazový príspevok dieťaťu pri zániku náhradnej starostlivosti,
3. štipendiá

4. zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
5. nevyhnutná okamžitá pomoc poskytnutá obcou podľa osobitného predpisu,
6. príjem z príležitostných činností, náhodné a jednorazové príjmy a príjmy získané na základe dohody o vykonaní práce do výšky dvojnásobku životného minima,
7. náhrada časti cestovných výdavkov a náhrada cestovných výdavkov uchádzača o zamestnanie podľa osobitného predpisu,
8. príspevok na náhradu cestovných výdavkov na konanie aktivít vymedzených v individuálnom akčnom pláne podľa osobitného predpisu,
9. úhrada výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné uchádzačovi o zamestnanie, ktorému sa zabezpečuje vzdelávanie a príprava na trh práce podľa osobitného predpisu,
10. príspevok na služby pre rodinu s deťmi uchádzačovi o zamestnanie, ktorý sa stará o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky podľa osobitného predpisu,
11. zamestnanecká prémie (od zdaňovacieho obdobia za rok 2012) a daňový bonus,
12. peňažné príspevky a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované ako kompenzácia na prekonanie alebo zmiernenie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 195/1998Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov v prípade, resp. peňažné príspevky podľa tretej časti zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak spoločne posudzovanou osobou je:
 1. osoba s ťažkým zdravotným postihnutím,
 2. osoba vykonávajúca celodenné, osobné a riadne opatrovanie ťažko zdravotne postihnutej osoby.

Prijem nezaopatreného dieťaťa

Za príjem nezaopatreného dieťaťa v okruhu spoločne posudzovaných osôb sa považuje príjem presahujúci 1,2 násobok životného minima jednej plnoletej fyzickej osoby a na určenie rozhodujúceho príjmu sa tento príjem zníži o 1,2-násobok sumy životného minima jednej plnoletej fyzickej osoby.

Kto je nezaopatrené dieťa? Nezaopatrené dieťa je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku (§ 3 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z. z.) ak:

Osoby žijúce v spoločnej domácnosti = spoločne posudzované osoby

1. **rodič** je spoločne posudzovanou osobou v prípade, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať žiadateľovi výživné,
- nebol pred dosiahnutím plnoletosti zverený do náhradnej starostlivosti,
- žiadateľ je slobodný alebo uzatvoril manželstvo a jeho manžel/manželka je nezaopatrené dieťa,
- žiadateľ je bezdetný.

2. **súrodeneц** je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- súrodeneц nie je plnoletý a je v osobnej starostlivosti rodiča, ktorý sa spoločne posudzuje so žiadateľom, alebo je plnoletý a sústavne sa pripravuje na budúce povolanie podľa osobitného predpisu a pred dosiahnutím plnoletosti nebol zverený do náhradnej starostlivosti,
- najviac jeden z rodičov (t.j. jeden alebo žiaden) je povinný poskytovať súrodencovi žiadateľa výživné alebo žije len jeden z rodičov žiadateľa a žijúci rodič nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať súrodencovi žiadateľa výživné,
- súrodeneц je slobodný alebo uzatvoril manželstvo a jeho manžel je nezaopatreným dieťaťom, • žiadateľ a jeho súrodeneц sú bezdetní,
- súrodencovi žiadateľa nevznikol nárok na invalidný dôchodok,
- súrodeneц žiadateľa predchádzajúcim štúdiom nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

3. **manžel žiadateľa je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podmienky:**

- nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať žiadateľovi výživné,
- nie je nezaopatreným dieťaťom.

4. **nezaopatrené dieťa žiadateľa je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podm.:**

- nie je zverený do náhradnej starostlivosti,
- nie je zverený do osobnej starostlivosti druhého rodiča.

5. **druhý rodič žiadateľovho nezaopatreného dieťaťa , s ktorým žiadateľ neuzatvoril manželstvo je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podmienky:**

- nezaopatrené dieťa žiadateľa sa posudzuje spoločne so žiadateľom,
- druhý rodič žiadateľovho dieťaťa nie je nezaopatreným dieťaťom,
- druhý rodič nie je rozhodnutím súdu povinný dieťaťu žiadateľ poskytovať výživné.

6. **manžel žiadateľovho rodiča (nevlastný rodič) je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podmienky:**

- rodič žiadateľa sa posudzuje spoločne so žiadateľom,
- manžel žiadateľovho rodiča nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať rodičovi žiadateľa výživné.

7. **dieťa manžela žiadateľovho rodiča (nevlastný súrodeneц žiadateľa) je spoločne posudzovanou osobou ak sú splnené všetky tieto podmienky:**

- manžel žiadateľovho rodiča sa posudzuje spoločne so žiadateľom,
- dieťa je zverený do osobnej starostlivosti manželovi žiadateľovho rodiča.